

دستگاه‌های موسیقی ایران
حُسنِ علی‌نژاده

(۱۰)

The Dastgāhs of Persian Music

Hossein Alizadeh

Āvāz-e Bayāt-e Esfahān (10)

دستگاه‌های موسیقی ایران حسین علیزاده

چاپ اول: ۱۴۰۳
تعداد: ۱۵۰۰ جلد
چاپ و صحافی: سکو پلتفرم
پخش: نشر و پخش جوان
ناشر: انتشارات اندیشه‌ی کارمان
info@kaarmaan.pub
تهران، پاسداران، کوهستان دوم، پلاک ۶
۰۲۱۷۴۵۳۹۰۰۰
www.kaarmaan.pub

دارای مجوز انتشار ۸۲۴۹۵۷-۸۸۱۵-۹۵ از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شماره ثبت ۹۵۳۹۸۹۹ از کتابخانه ملی ایران
شابم: ۹۷۹۰۰-۹۰۱۴۷۰۰-۵

کلیه حقوق معنوی و مادی این اثر برای مؤلف و انتشارات اندیشه‌ی کارمان محفوظ است و استفاده از تمام یا بخشی از اثر به هر شکل و قالب منوط به کسب اجازه‌ی رسمی از ایشان است.

**انتشارات
کارمان**

خوانندگان و نوازندگان:
(به ترتیب سن)

حسین علیزاده (تار، سه‌تار)، بهروز همتی (تار)
علی بوستان (سه‌تار)، عماد حنیفه (تار)، محمد ذوالنوری (تار)
سیامک جهانگیری (نی)، سیاوش برهانی (تار)، رضا پرویززاده (کمانچه)
رادمان توکلی (تار)، فرهاد زالی (نی)، حمید قنبری (تمبک و سازهای کوبه‌ای)
پریچهر خواجه (قانون)، بهزاد میرزائی (تمبک و سازهای کوبه‌ای)
مریم ملا (تمبک و سازهای کوبه‌ای)، نیما نادری (تار)، آزاده امیری (تار)
زمان خیری (نی)، مجتبی عسگری (آواز)، بهاره فیاضی (تار)
پوریا اخوای (آواز، قیچک آلتو)، میثاق مهرپور (عود)، مهدی امامی (آواز)
پویان گرامی (تمبک و سازهای کوبه‌ای)، محدثه گلچین‌عارفی (تمبک)
محمد انشائی (کمانچه، قیچک بم)، وحید تاج (آواز)، تهمینه شهسواری (سه‌تار)
هوشمند عبادی (نی)، صبا علیزاده (کمانچه)، نسترن هاشمی (سنتور)
سحر ابراهیم (قانون)، امیر اثنی‌عشری (آواز)، اشکان کامانگری (آواز)
محمد عشقی (سنتور)، یارسا حسن‌دخت (آواز)
نازنین پدرثانی (تمبک و سازهای کوبه‌ای)، پریسا بولادیان (تار، ریاب، بم‌تار)
المیرا مردانه (کمانچه)، نازنین غنی‌زاده (کمانچه)
ستاره احمدی (سه‌تار)، سعید جهانی (کمانچه، کمانچه آلتو)
رامتین نظری‌جو (سنتور، سنتور بم)، نیما فردآزاد (سه‌تار، شورانگیز)

مؤلف و آهنگساز: حسین علیزاده
سراینده‌ی اشعار و مشاور ادبی: سیروس جمالی
نت نگار رایانه‌ای، بازنگری نوشتاری و اجرایی: پریسا بولادیان
خوشنویس: محمد انشائی

ترجمه‌ی انگلیسی: عبدالمحمد موحد
ویراستار انگلیسی: استیون بلام
ویراستار فارسی: محمد شریفی
سرپرست و ناظر ادبی کارمان: سحر سخائی

طراحی گرافیک: استودیوکارگاه
مدیر طراحی: پیمان پورحسین
طراح: سانا سلطانی
دستیار طراح: فریناز عالم
اسکن: کارگاه تصویر تهران (نیما علیزاده)

مدیریت و برنامه‌ریزی گروه‌های موسیقی و نظارت کیفی ضبط:
علی بوستان
مدیر صدابرداری و میکس و مسترینگ: حامی حقیقی
استودیو ضبط: شهر صدای پارسیان (با مدیریت آیدا الفت)

مستندنگار: وحید حسینی همدان
تصویربردار: آبان فاضل، وحید حسینی همدان
عکاس: سینا شیرین
تدوین: محدثه گلچین‌عارفی
تولید محتوای تصویری بخش تبلیغات:
سیاوش حسین‌زاده، امیرحسین ادریسی

برنامه‌ریز: گروه مشاوره‌ی کسب و کار اتود
مشاور برنامه‌ریزی: محمد مهمانچی
مشاور حقوقی و امور قراردادها: علیرضا شجاع
سید محمدحسن خلخالی

مدیر طرح فاز اول: آذین نفرحقیقی
مدیر طرح فاز دوم: هاله هاشمی

با سپاس از:

علی افشار، آریا اشراقی، امیر تقوی، بابک خضرائی
آزاده رحیمی، علی شکرریز، مهرک علی صابونچی، مریم صفرزاده
محمد فاضلی، رضا فرهادی (استودیو کرگدن)، زهرا فرهنگ‌نیا
نیوشا مزیدآبادی، مانوش منوچهری، فریده ناصری، رامتین ناهید

فهرست Contents

Publisher's Preface [Kaarmaan House]	(07•06)	مقدمه‌ی ناشر [خانه‌ی کار و دیدار کارمان]
Notes on the poems [Sirous Jamali]	(10•08)	سخنی پیرامون اشعار [سیروس جمالی]
Introduction [Hossein Alizadeh]	(15•12)	مقدمه‌ی مؤلف [حسین علیزاده]
Transliteration and Transcription Guide	(18)	راهنمای آوانگاری
Translator's Note [Abdolmohammad Movahhed]	(19)	یادداشت مترجم [عبدالمحمد موحّد]
Signs	(20)	علائم و نشانه‌ها
Poems	(24)	اشعار
Pīšdarāmad	(30)	پیش‌درآمد
Darāmad	(34)	درآمد
ČahārmeZRāb	(38)	چهارمضرب
Jāmedarān	(42)	جامه‌دران
Tasnīf-e "Bī Nešān"	(48)	تصنیف «بی‌نشان»
Bayāt-e Rāje'	(52)	بیات راجع
Zarbi-ye Bayāt-e Rāje'	(54)	ضربی بیات راجع
ČahārmeZRāb-e Bayāt-e Rāje'	(56)	چهارمضرب بیات راجع
Naqme	(58)	نغمه
Suz-o Godāz	(60)	سوز و گداز
Owj	(62)	اوج
ČahārmeZRāb-e Owj	(64)	چهارمضرب اوج
Sufī Nāme	(66)	صوفی‌نامه
Masnavī	(70)	مثنوی
Tasnīf-e "Entezār"	(78)	تصنیف «انتظار»
Reng	(82)	رنگ

- نتهای کوچک به همراه خط اتصال:
اشاره به نت بالا (زیر) و پایین (بم)
- Small notes with a slur:
touching a higher or lower tone

• شیوهی نگارش

• Notation

• شیوهی اجرا

• Method of performance

• تکیه
• Tekye

- تکیه با علامت عرضی
• Tekye with an accidental

- تک پڑواک به پایین
• Lower mordent

- تک پڑواک به بالا
• Upper mordent

- تک پڑواک با علامت عرضی
• Mordent with an accidental

• شیوهی نگارش
• Notation

• شیوهی اجرا
• Method of performance

• پژواک
• Multiple mordent

• پژواک با علامت عرضی
• Multiple mordent with an accidental

• تریل ربع پرده‌ای
• Quarter-tone trill

• خراش
• Arpeggio

• بیش سُرِی: این علامت نشان‌دهنده‌ی سُرِی با فرکانس بیشتر است.
• *Bīš Sorī*: Indicates a tone with a slightly higher frequency than that of a *sorī* tone. A *sorī* sign raises a whole note by a quarter tone.

صوفیانہ

دگر مارا کاری خوشیدانی نیت	کوشیدارا پروای سوای نیت
چہ دامن کاین بجران کی سرخواید	نبودن چون بون باد و خواست شد
کجارت آن نای شیرین رفت	کجافت آن رویای درین بید
تو در دم را ای ساقی خویدانی	علاجش را در جانت سیکردانی
زہر جانت دریایی بیرون نیر	زہر دریا تو فانی برمی خیزد
از آن بادہ بازم ده جامے دیگر	رہایم کن هستی را از یادم بر

مشوے

بچو ماحی درختا بید و رفت	خواب را از دیدہ ام در دید و رفت
ارکن را از روی دل گذشت	آرزوی پیش در دل نشست
خلعت آسینمی پوشش	در دلم می نامم دمی خواش
بازی آید و لے نادیدہ تر	بازی خواند و لے نشیدہ تر
از تمام سایہ نادل کنی	سایہ ای بر سایہ ام می کنی

